

Adviesdocument Meerjarenbeleidsplan NPZ

Augustus 2023

1. Inhoud meerjarenbeleidsplan NPZ

1.1 Achtergrond van het NPZ

Om te bepalen welke richting het NPZ op wil gaan om de zorg aan de patiënt te verbeteren, is het nodig de context waarbinnen het NPZ zich begeeft, te beschrijven.

Een aantal zaken zijn van invloed en kunnen worden beschreven:

- **Landelijke ontwikkelingen.** Het zorglandschap is in beweging. Dat kan van invloed zijn op een NPZ of gevolgen hebben voor patiënten, naasten en burgers. Denk aan het [Nationaal Programma Palliatieve zorg II](#), [het Integraal Zorgakkoord](#), verschillende [trends in de palliatieve zorg](#) en de ontwikkeling van de participatiemaatschappij.
- **(Boven)regionale ontwikkelingen.** Welke rol speelt de provincie of de zorgverzekeraar als het gaat om zorg,? Welk beleid voert de gemeente als het gaat om begeleiding? Vinden er bezuinigingen plaats of zijn er faillissementen? Beschrijf de effecten ervan op patiëntniveau.
- **Regionaal onderzoek.** Heeft het NPZ, het ROS of andere (regionale of landelijke) organisaties onderzoek gedaan naar behoeften en knelpunten op gebied van palliatieve zorg aan patiënten en naasten? Beschrijf kort de uitkomsten en de relevantie voor het NPZ.
- **Achtergrondinformatie** van het NPZ. Geef een feitelijke beschrijving van:
 - Wanneer het NPZ is opgericht.
 - Welke gemeenten het NPZ omvat.
 - Het inwoneraantal binnen dit NPZ.
 - Geografische, demografische en culturele kenmerken, die relevant zijn voor het werk van het NPZ. Denk bijvoorbeeld aan kenmerken als een christelijke georiënteerde omgeving, relatief veel allochtonen, bijzondere doelgroepen als kinderen of dak- en thuislozen.
 - Wie de stakeholders zijn van het NPZ.
 - Welke organisaties participeren in het NPZ? Mogelijk met (een verwijzing naar) een organogram.
 - Een korte schets van de structuur van het NPZ met een verwijzing naar de uitgebreidere beschrijving ervan. Soms maakt een NPZ deel uit van een overkoepelende (transmurale) stichting. Dat kan hier ook worden beschreven. Zie ook het **Adviesdocument Structuur NPZ**.
- De **subsidieopdracht van VWS** is belangrijk te noemen. Op basis daarvan voert het NPZ de activiteiten uit Zie ook het **Adviesdocument Financiële middelen NPZ**.
- **Relatie tot PZNL.** PZNL biedt de NPZ advies en ondersteuning bij de dagelijkse praktijk, oefent invloed uit op het landelijk beleid en werkt samen met andere (landelijke) partijen. PZNL werkt onder andere samen met de NPZ aan het Nationaal Programma Palliatieve zorg II.
- **Status.** Welk gremium binnen het NPZ heeft de missie, visie en doelstellingen opgesteld, op welke wijze en wanneer wordt dit geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

1.2 Missie

De missie definieert het bestaansrecht en de identiteit van een NPZ. Het beschrijft in één volzin wie het netwerk is, wat het netwerk doet, wat het wil bereiken en welke normen en waarden daaraan ten grondslag liggen. Een missie is min of meer tijdloos. Het is mooi als de missie wordt beschreven vanuit het perspectief van de wensen, waarden en behoeften van patiënten en naasten.

Vanuit de wensen, waarden en behoeften van de patiënt en diens naaste is het Kwaliteitskader Palliatieve zorg Nederland opgesteld, geautoriseerd door veel veldpartijen en in 2017 uitgebracht. Binnen het NPPZ II wordt dit Kwaliteitskader geëvalueerd. Inhoudelijke elementen die daaruit kunnen worden opgenomen in het meerjarenbeleidsplan, zijn de zogenaamde 8 essenties:

- Markering
- Gezamenlijke besluitvorming
- Proactieve zorgplanning
- Individueel Zorgplan Palliatieve zorg
- Coördinatie en continuïteit
- Deskundigheid
- Effectieve communicatie
- Persoonlijke balans

1.3 Visie

Vanuit de geformuleerde missie, volgt de visie hoe het NPZ de palliatieve zorg aan patiënten en naasten wil verbeteren, nu en in de toekomst. De visie is meer tijdgebonden dan de missie. Een visie geeft de uitgangspunten weer, maar ook het beeld over hoe het NPZ de toekomst ziet en welke ambities zij heeft. Het helpt als de visie de netwerkleden inspireert. Geef aan wanneer de visie geëvalueerd en zo nodig moet worden herzien en welk gremium dat doet.

Inhoudelijke thema's die in de visie kunnen worden verwerkt, zijn:

- Definitie van palliatieve zorg volgens het Kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland
- Interdisciplinaire zorg. Het is noodzakelijk voor de patiënt dat vanuit verschillende dimensies wordt gekeken naar zijn/ haar zorgvragen in de palliatieve fase. Dit vraagt om kennis en betrokkenheid van meerdere samenwerkende disciplines die in een interdisciplinair werkend team verenigd zijn. Dit team wordt gevormd door zorgverleners en vrijwilligers in nauwe samenwerking met de patiënt en diens naasten.
- De verschillende stadia van palliatieve zorg waarbij curatieve zorg vloeiend overgaat in palliatieve zorg.
- Niet alleen oncologie, maar ook andere levensbedreigende aandoeningen of kwetsbaarheid, zoals COPD, hart- en vaatziekten, neurologische aandoeningen, dementie etc.
- Hoe denkt het NPZ over doorbehandelen?
- VWS stelt dat palliatieve zorg generalistische zorg is.
- Benoemen van specifieke doelgroepen die voor het NPZ relevant zijn, zoals kinderen, dak- en thuislozen, mensen met een niet-westerse migratieachtergrond etc.

- Relatie leggen met (de essenties uit) het Kwaliteitskader palliatieve zorg. Dit kader heeft een breed draagvlak en geeft nadere inhoud aan wat palliatieve zorg is.
- Met welke demografische ontwikkelingen moet het NPZ rekening houden? Gegevens daarover vind je bij het CBS en bij de provincie.
- Hoe wordt omgegaan met ontwikkelingen als schaarste in financiële middelen en personeel?

Deze lijst is natuurlijk onvolledig en kan worden uitgebreid met wat van toepassing is voor het betreffende NPZ.

1.4 Doelstelling

Nadat de missie en de visie zijn geformuleerd, volgen daar SMART-doelstellingen uit. Wat wil het NPZ bereiken vanuit de missie en visie? Eventueel kunnen letterlijk de puntjes op de 'i' worden gezet door ze ook nog *inspirend* te formuleren.

Het NPZ geeft prioriteiten aan en maakt afspraken over welk gremium op welke wijze en wanneer de doelstellingen evalueert. Hoewel ook hier enkele inhoudelijke aanwijzingen gegeven worden, is het formuleren van doelstellingen iets dat echt binnen het NPZ plaatsvindt.

Ten slotte volgt uit de doelstellingen een strategie met specifieke activiteiten die in het jaarplan worden vastgelegd. Zie ook het **Adviesdocument Jaarplan NPZ**.

Inhoudelijke suggesties:

- Maak de verbinding met de vier kerntaken van het netwerk; coördineren, informeren, signaleren en faciliteren.
- In de samenwerkingsovereenkomst staan doelstellingen vermeld over de samenwerking binnen een NPZ. Leg daar verbinding mee. Zie ook **Adviesdocument Samenwerkingsovereenkomst NPZ**.
- Leg een link naar de doelstellingen van het NPPZ (Nationaal Programma Palliatieve zorg) en het consortium waar het NPZ bij aangesloten is.
- Maak de verbinding met (de essenties van) het [Kwaliteitskader Palliatieve zorg Nederland](#).